

ІНСТРУКЦІЯ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ № 01-01

на робочому місці в закладі освіти

1. Загальні положення

- 1.1. Кожен працівник зобов'язаний знати й виконувати Правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі – вжити всіх залежних від нього заходів для рятування учнів і гасіння пожежі.
- 1.2. Сходові клітки, евакуаційні виходи, проходи, коридорні тамбури повинні утримуватися постійно вільними.
- 1.3. В навчальних кабінетах парти, столи, стільці необхідно встановлювати так, щоб не заставляли виходів із кабінетів.
- 1.4. У навчальних майстернях слід суворо дотримуватись протипожежного режиму. Приміщення повинні постійно утримуватись у чистоті.
- 1.5. В майстернях не повинно бути запасу матеріалів з дерева більше, як на один день.
- 1.6. Весь пожежний інвентар й обладнання треба утримувати в справному стані, розміщувати на видних місцях.
- 1.7. На шкільному подвір'ї забороняється розкладання вогнищ, спалювання сміття, паління.

2. Вимоги безпеки до початку роботи.

- 2.1. В кабінетах, майстернях горючі речовини й матеріали потрібно зберігати в шафах, що замикаються.
- 2.2. Забороняється використовувати електроприлади з пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них рідини, які легко займаються, обгортати папером або тканиною електричні лампи.
- 2.3. Забороняється працювати на несправному обладнанні.
- 2.4. Перед початком роботи на електрообладнанні перевірити наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення, занулення.

3. Вимоги безпеки під час виконання робіт

- 3.1. Виконувати лише ту роботу, з якої проведено інструктаж, не передоручати свою роботу іншим особам.
- 3.2. Забороняється використовувати пожежний інвентар та обладнання для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням.
- 3.3. Не дозволяється використовувати кабелі й проводи із пошкодженою ізоляцією.
- 3.4. Не дозволяється переносити ввімкнені електроприлади, залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади.
- 3.5. Забороняється користуватися пошкодженими розетками, зав'язувати й скручувати електропроводи.
- 3.6. Забороняється самостійно усувати несправності електромережі та електрообладнання.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Щоденно після закінчення занять у кабінетах, майстернях викладачі, лаборанти повинні уважно оглянути всі приміщення, які закриваються, вимкати електроприлади, обладнання, освітлення.
- 4.2. Після закінчення роботи слід прибрати сміття, відходи та виробничі обрізки.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У випадку виникнення пожежі дії працівників мають бути спрямовані на створення безпеки дітей:
 - у першу чергу провести рятування та евакуацію згідно з планом евакуації;
 - при охопленні полум'ям входних дверей евакуація проводиться через вікна (перший поверх);
 - діяти чітко, без метушні, запобігати проявам паніки серед учнів та співробітників.
- 5.2. Кожен працівник, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо), зобов'язаний:
 - вимкнути електромережу;
 - сповістити про пожежу адміністрацію навчального закладу;
 - негайно повідомити про це по телефону 101 до пожежної частини;
 - вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння;
 - якщо в кімнаті є вода — змочити нею все приміщення та предмети, які знаходяться в ньому, це дозволить вам на деякий час зменшити дію диму та полум'я;
 - знеструмлену електропроводку можна гасити піском, водою, вогнегасником;
 - загорання у витяжній шафі ліквідується вогнегасником після вимкнення вентилятора;
 - у випадку загорання проводів зварювального апарату вимкнути його, а потім трансформатор і полум'я загасити піском чи вогнегасником;

— для гасіння металевого натрію, що загорівся, треба користуватися порошковим вогнегасником, сухим піском, сухою магнезією або ковдрою. Не дозволяється застосовувати для гасіння лужних металів воду, пінні вогнегасники та карбон (IV) оксид (вуглекислоту).

— якщо в кабінеті розлито невелику кількість органічних розчинників (до 0,05 л), треба загасити відкрите полум'я у всьому приміщенні й провітрити його;

Коли розлито органічні розчинники у кількостях, більших за 0,05 л, необхідно:

— негайно вивести учнів із приміщення;

— загасити в приміщенні всі пальники й вимкнути електричні прилади;

— відчинити вікна або кватирки й зачинити двері;

— розливу рідину засипати піском або тирсою, за допомогою дерев'яного совка або двох дерев'яних дощечок зібрати в тару й знешкодити в той самий день;

— провітрювання приміщення припинити тільки після того, як повністю зникне запах розлитого розчинника;

— під час прибирання користуватися захисними окулярами та гумовими рукавицями.

Якщо на вас зайнявся одяг:

— не можна бігти, це лише підсилить горіння;

— треба швидко скинути одяг, що зайнявся, а якщо це не вдалося, варто впасти та качатися по підлозі (землі), збиваючи полум'я.

Якщо на іншій людині зайнявся одяг:

— не можна давати людині бігати, — полум'я розгориться ще сильніше;

— треба допомогти ураженому швидко скинути одяг, який зайнявся, й залити його водою;

— якщо це не вдалося, необхідно повалити потерпілого на підлогу (землю). Намагайтеся будь-яким способом збити полум'я: залити водою, засипати землею, закидати снігом, накинати щільну тканину (брезент, ковдру, пальто) й щільно пригорнути тканину до палаючого одягу. При цьому голову потерпілого слід залишити відкритою, щоб уникнути отруєння продуктами горіння;

— надати першу (долікарську) допомогу потерпілим в аварійній ситуації.

При опіках:

— при термічних опіках першого ступеня уражене місце обробляють етиловим спиртом, після чого накладають суху стерильну пов'язку або чисту тканину й звертаються до дерматолога. Ні в якому разі не можна проколювати пухир, змочувати місця опіків водою, припікати їх розчином перманганату калію, брилантавої зелені, розчином йоду, застосовувати «народні засоби», різні олії, вазелін, бо вони тільки підсилюють опіки, сповільнюють загоєння ран;

- при важких опіках необхідно негайно відправити потерпілого до лікувального закладу;

- організувати зустріч пожежних підрозділів.

ІНСТРУКЦІЯ З ЕЛЕКТРО БЕЗПЕКИ № 01-02

на робочому місці в закладі освіти

1. Загальні положення

1.1. До роботи з використанням переносного електричного устаткування допускаються особи, що пройшли попередній при вступі на роботу медичний огляд, ввідний та первинний на робочому місці інструктажі, зокрема при роботі з електроустаткуванням.

1.2. У своїй роботі працівники повинні використовувати тільки ті електроприлади, до яких вони допущені посадовими інструкціями.

1.3. При користуванні складними електроприладами дотримуватись спеціальних інструкцій.

1.4. Не дозволяється:

— торкатися до клем та електропроводів, до розеток мережі, до арматури освітлення;

— відкривати електрощити;

— залишати без нагляду електронагрівальні прилади, що підключені до електромережі;

— користуватися електричною праскою, плиткою, чайником без спеціальних підставок, що не згорають;

— торкатися до води, що нагрівається в електронагрівачі та самої посудини (металевої), якщо вона є підключеною до мережі;

— використовувати папір або тканину як абажур.

1.5. Про усі випадки несправності розеток, вимикачів, відключення світла терміново повідомляти адміністрацію школи.

2. Вимоги безпеки до початку роботи.

2.1. Перед увімкненням електроприладу перевірте справність розетки мережі, а також, вилку і мережевий шнур, чи не порушена ізоляція.

2.2. Перш ніж включити електроприлад, уважно ознайомтеся з керівництвом по експлуатації.

2.3. Перевірте справність електроприладів.

2.4. Дотримуйтесь наступних заходів безпеки:

- уникайте перегрівання, переохолодження, а також попадання вологи та пилу всередину електроприладу;
 - не ставте важкі предмети на корпус;
 - не загороджуйте вентиляційні отвори, вони потрібні для запобігання перегріванню;
 - щоб уникнути нещасних випадків не включайте апарат при знятому корпусі — це небезпечно для життя.
- 2.5. Огляньте робоче місце, приберіть з-під ніг усе, що може перешкодити роботі, звільніть проходи до устаткування.
- 2.6. Забороняється використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них рідини, які легко займаються, обгортати папером або тканиною електричні лампи.
- 2.7. Не працюйте на несправному обладнанні.
- 2.8. Перед початком роботи на електрообладнанні перевірте наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення, занулення.

3. Вимоги безпеки під час виконання робіт

- 3.1. Виконуйте лише ту роботу, з якої пройшли інструктаж, не передоручайте свою роботу іншим особам.
- 3.2. Не дозволяється використовувати кабелі і проводи із пошкодженою ізоляцією.
- 3.3. Не дозволяється переносити ввімкнені електроприлади, залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади.
- 3.4. Забороняється користуватися пошкодженими розетками, зав'язувати і скручувати електропроводи.
- 3.5. Забороняється самостійно усувати несправності електромережі та електрообладнання.
- 3.6. Дбайливо відноситися до електроустаткування:
 - не кидати його, класти обережно на сухе і чисте місце на видноті, не допускаючи падіння;
 - не ударяти по технічних засобах твердими предметами, не допускати попадання апарату під дію вологи.
- 3.7. При припиненні подачі струму під час роботи з електроустаткуванням або в перерві роботи від'єднати його від електромережі.
- 3.8. Особам, які використовують електроустаткуванням, забороняється:
 - розбирати та робити самостійно ремонт (самого устаткування, дротів і т. ін.);
 - триматися за дріт під час роботи устаткування.
- 3.9. Для уникнення пошкодження ізоляції і виникнення коротких замикань (і, як наслідок, — пожеж) не дозволяється:
 - зафарбовувати і білити шнури і проводи;
 - вішати на них будь-що і закріпляти їх за батареї опалювання чи водопровідні труби;
 - встановлювати нестандартні плавкі запобіжники;
 - довільно вбивати у стіни цвяхи і костилі, що може призвести до пошкодження прихованої ізоляції;
 - самостійно проводити ремонт мереж, електророзеток, вимикачів.
- 3.10. При попаданні вологи на устаткування негайно вимкнути від електромережі апарат, вийнявши вилку з розетки. Вологу збирайте м'якою серветкою, потім дайте можливість волозі остаточно висохнути. Лише згодом можна підключати апарат до мережі.
- 3.11. Якщо при роботі з апаратом виникла необхідність заміни запобіжника, то необхідно вийняти вилку електрошнура з розетки електромережі.
- 3.12. Забороняється висмикувати вилку електроприладу із розетки за шнур.
- 3.13. Не залишайте без нагляду працюючу апаратуру.
- 3.14. Не зав'язуйте електропроводи у вузли, не підвішуйте їх на цвяхи.
- 3.15. У процесі експлуатації не допускайте можливості ушкодження мережевого шнура та порушення його контактів у вилці.
- 3.16. При появі ознак погіршення ізоляції (пощипуванні при торканні до металевих частин) негайно відключити апарат від електромережі.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 4.1. У випадку виникнення пожежі дії працівників мають бути спрямовані на створення безпеки дітей. В першу чергу провести рятування та евакуацію.
- 4.2. Кожен працівник, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо), зобов'язаний:
 - негайно повідомити про це по телефону 101 до пожежної частини;
 - сповістити про пожежу адміністрацію школи;
 - організувати зустріч пожежних підрозділів;

- вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.
- 4.3. При виникненні пожежі гасити пожежу слід починати з вимикання джерела струму.
- 4.4. Електроустаткування, яке горить і знаходиться під напругою, необхідно гасити вуглекислотними або порошковими вогнегасниками. Використовувати воду для гасіння забороняється.
- 4.5. При виявленні обірваного електричного дроту, звисаючого або такого, що торкається підлоги (землі), не наближатися до нього, негайно повідомити адміністрацію, залишатися на місці та попереджати інших.
- 4.6. У разі враження електричним струмом необхідно негайно відключити напругу, а при неможливості — потерпілого необхідно будь-яким з безпечних способів звільнити від дії струму.
- 4.7. При звільненні постраждалого від дії струму забороняється торкатися до нього незахищеними руками.
- 4.8. Надати потерпілому першу медичну допомогу.
 - при раптовій зупинці серця – завдати удару по грудині і почати реанімацію;
 - якщо постраждалий у стані коми, – повернути його на живіт;
 - при кровотечі – накладити джгут та пов'язку;
 - при електричних опіках і ранах – накладити стерильні пов'язки.
 - відправити потерпілого до лікарні для медичного огляду, щоб запобігти ускладнень від електротравми.
- 4.9. Про те, що сталося негайно повідомити директор школи або його заступника.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Вимкнути з мережі устаткування.
- 5.2. Привести до порядку робоче місце.
- 5.3. Прибрати на місце засоби індивідуального захисту, ретельно вимити руки з милом.
- 5.4. Щоденно після закінчення занять у кабінетах, майстернях викладачі, лаборанти повинні уважно оглянути всі приміщення, які закриваються, вимкнути електроприлади, обладнання, освітлення.
- 5.5. Після закінчення роботи слід прибрати сміття, відходи та виробничі обрізки.